సంకల్ప - వికల్పాలు

★

శ్రీమతి అచ్యుతవల్లి

"నీకీ చదువెందుకు ?"

"మీ కోసం."

"అబ్బ !"

"నిజం ! ఈ చదువుకోసం ఈ కాలేజీలో జేరటం, అక్కడ మన కళ్లు కలుసుకోవటం."

"మన పెదాలు నవ్వుకోవటం, ఆపయిన ......"

"ఆపయిన ?"

"ఆకాశంలో శరత్కాల మేఘాల చివర్లలోంచి వినపడే రహస్యమయ అదృశ్య సంగీతం మన ఇరువురి హృదయాలనూ, రసప్లావితం చేయుటమూ."

ఆకాశము చుక్కల చీర సింగారించుకోవటము మొదలు పెట్టింది. పార్కులో పూ పొదల మాటునున్న జంట జంటలని చూస్తూన్న మెర్క్యురీ దీపాలు, వాళ్ల అనిశ్చిత ప్రణయ సంభాషణలని వింటూ తెల్లమొఖా లేసుకుని నిలబడ్డాయి. సన్నగా మస్తుగా వస్తున్న మాధవీ పూల పరిమళం 'అర్చన' కళ్లు అరమూతలు పడేట్లు చేసింది. వివశత్వంతో అర్చన అర మూసిన కలువరేకలను ముద్దు పెట్టుకోబోయాడు ప్రొఫెసర్ విశ్వనాథం. చటుక్కున అతని హృదయంమీద అర చేతులుంచి తోస్తూ లేచి నిలబడింది అర్చన.

"వాట్ హేపెన్డ్ !" ఆశ్చర్యపోతూ విశ్వనాథం కూడా లేచి నించున్నాడు. అటువెంపుగా "కమల' చేతులో ఒక లావాటి పుస్తకం పుచ్చుకుని రావటం గమనించారు ఇద్దరూ. కమల వచ్చి వచ్చి ఆ మాధవీలత ప్రక్కనే ఉన్న సిమెంటు బెంచీమీద చతికిల బడింది. కమల కూర్చున్న బెంచీ మీదకు చక్కని మెర్క్యురీ దీపకాంతి పడుతూంది. "అర్చన" అదిరిపోయింది. కమల "అర్చన" కి లెక్చరరే కాకుండా హాస్టలు వార్డెన్ కూడా. విశ్వనాథం తేలు కుట్టిన దొంగలా వెనుకకు జారుకున్నాడు. "అర్చన" కమ లతన్ని చూసి ఉంటుందా, ఉండదా, అన్న కుశంకతో కొట్టుకలాడుతూ, ఏది ఏమయినా ఫార్మల్‌గా విష్ చేసి కాస్సేపు మాట్లాడుకోవటంవల్ల తను చెప్పా పెట కుండా పార్కులమ్మట తిరుగుతూంటం కొంచెం అనంగీకారమైనప్పటికీ, ఆమె క్షమించటానికి ఆస్కారం ఉండొచ్చు కదా ! అన్న భ్రమతో కమల ప్రక్కగా వచ్చి—

"నమస్తే మాడం !" అన్నది.

"కూర్చో !" అంది కమల. చదువుతూన్న పుస్తకం మూసేసింది. అర్చన కుదురుగా కూర్చుంది. ఒకరినొకరు దీక్షగా చూసుకున్నారు. "అర్చన", "కమల" ల అందానికి వైవిధ్యం ఎంచాలంటే ఇంకో విక్రముడు ఉద్భవించాల్సిందే !

"నువ్వొక్కర్తివే వచ్చావా ?"

పార్కు కెదురుగానే కాలేజీ హాస్టలు భవనా లున్నాయి. రోడ్డుమీదకున్న బాయ్స్ హాస్టల్ భవనాలు వెనుకనున్న గర్ల్స్ హాస్టల్ భవనాలకి, కాపలాగా ఉన్నయ్. మేరు నగధీరులైన యువకులు కాంపౌండులేని ఆ భవనాలకి స్వయం రక్షకులు.

"లేదండి ! సుమతీ, నేనూ వచ్చాము !"

అబద్ధం ఆపద్ధర్మం అంటారు. ఆడది అబద్దా లాడితే గోడ కట్టినట్లుంటుం దంటారు. కాని "అర్చన" ఆడిన అబద్ధం పల్చని వెదురు తడికలా ఉంది.

"పిచ్చిపిల్లా !" గలగలా నవ్వింది కమల. అర్చన పెదలు అదురుతుండగా తల వంచుకుని, కమల చేతిలోని పుస్తకం తన చేతిలోకి తీసుకుని వఠాసంగా పేజీలు తిరగ వేయ సాగింది.

"బుద్ధి జీవులది ఆలోచన !
హృదయజీవులది అనుభూతి !"

ఆ వాక్యాలమీద, "అర్చన" కళ్లు ఆగేయి. అది "లామా గోవింద" గురించి, సంజీవదేవ్ వ్యాసం వ్రాయబోతూ ముందు వ్రాసిన వాక్యాలు ! ఆ పుస్తకం రసరేఖలు !

ఇంకా చదువబోయింది అర్చన. ఆమె కళ్లు ఆ వాక్యాల వెంట తొందర తొందరగా పరుగెట్టుతోన్నయ్ !

"రూం కెళ్లాక చదువుదువులే ! నీ కిస్తా ఆ పుస్తకం." కృతజ్ఞతగా తలెత్తి కమల కళ్లల్లోకి చూడబోయి చిన్న

బోయింది అర్చన. కమల కళ్ళు సానపట్టిన కత్తుల్లా అర్చన హృదయగత రహస్యాన్ని ఛేదిస్తున్నాయ్!

"విశ్వనాథం చాలా అందమైనవాడు కదూ!" జల్లుమంది అర్చన రాగ హృదయం. తడి కళ్లతో మేకపిల్లలా జూసింది కమలవెంపు.

"నిజం! చాలా అందమైనవాడు! చురుకైనవాడు. ఎంత చురుకు అంటే తుమ్మెదల కంటే, సీతాకోక చిలుకల కంటె కూడా చురుకైనవాడు. అవి సంపూర్ణంగా విరిసిన పుష్పాలనే ఆస్వాదిస్తాయ్! ఇతను విరిసీ విరియని పువుల్లాంటి మొగ్గలనీ, తెలిసీ తెలియని మనసులతో నుండే వయస్సునీ కూడా" గుండె ఆగిపోయినంత పనైంది అర్చనకి. అందంగా తటిల్లతలా మెరిసే ఆనందదీప్తి అయిన మెరుపుల్లోంచి ఉరుములలా, పిడుగులలా ఉద్భవిస్తాయ్.

"ఏం? చదివావు కద!"

"ఊఁ." కళ్లమ్మట నీరు చెంపలమీదుగా జారుతోంది. కమల ప్రేమగా "అర్చన" కళ్లనీరు తన చేతి రుమాలుతో తుడిచింది. అయినా, ఆమె కన్నీరు మున్నీరుగా మారుతోనే ఉంది.

"పిచ్చిపిల్లా!" మళ్లీ అంది.

"మనస్సు పాడుచేసుకోకు! కొన్ని నిజాలు మనకి ఎప్పటికీ తెలియకుండా ఉంటే బాగుంటుంది అన్పిస్తుంది. అదొక ప్రలోభం. నిజాన్ని నిజంగానమ్మ బుద్ధవదు. అంత ఆత్మశక్తి, స్త్రీలు ఎప్పటికీ సంతరించుకోలేరు!"

ప్రశ్నార్థకంగా కమలకేసి చూసింది అర్చన.

"విశ్వనాథాన్ని నేను చిన్నప్పటినుంచీ ఎరుగుదును." అతనికి ఇరవై నాలుగోఏట వివాహమైంది. అతని భార్య నీకన్నా, నాకన్నా అందమైనది."

కమల చెప్పబోతోంది. అర్చన చీర చెంగుతో చెంపలు అద్దుకొని, దృఢంగా కూర్చుంది.

"భాగ్యమతి అదే విశ్వనాథం భార్య, చాలా తెలివైనది. ఆమె కాపురాని కొచ్చిన మూడో రోజుకి తన భర్తయొక్క లాలసత్వం గమనించేసింది. అతని రహస్య ప్రణయాలన్నీ గ్రహించేసింది. కాని, అందరి భార్యల్లా "నాలో ఏ లోపం ఉందని నన్ను నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు?" అంటూ అతని కాళ్లమీద పడి విలపిస్తూ అడిగేది కాదు. ఏమీ తెలియనట్లే సంచరించేది."

"అంతటి క్షమావతి కాబోల్ను!" అన్నది అర్చన.

"కాదు, అభిమానవతి! తెలిసినది తెలిసినట్లు తెలియపరచకూడదు. అందువల్ల ఎదుటివారిలో ఒకవిధమైన మొండితనం ప్రబలటానికి అవకాశం ఉంది. పైగా తెలుసుకున్నవారిమీద కచ్చ కూడా పెంచుకుంటారు. సోమసుందరం నీకు తెలుసుగా!"

"తెలుస" న్నట్లు తలాడించింది.

సోమసుందరం మాథమెటిక్స్ లెక్చరర్. అతను కమలకి పినతండ్రి కొడుకు.

"సోమసుందరానికి భార్య అంటే చెప్పలేనంత ప్రేమ. కాని, ఆ సంగతి ఇతరులు గుర్తించినట్లు ప్రకటిస్తే బాధపడతాడు. వాళ్ల చెల్లెలు అనురాధకి అతని తత్వం బాగా తెలుసును. అంచేత ఆపిల్ల వాళ్ల "వదిన" ఏపని చేసినా, చేయక పోయినా ఏమీ అనదు. సోమసుందరం తన భార్య విధేయతని అనూరాధ ఎక్కడ గుర్తిస్తుందో అని ప్రతి క్షణం అప్రమత్తతతో సంచరిస్తూంటాడు. నా కెల్లా తెలిసింది అని నువ్వడుగుతావు. ఒకసారి "కనకదుర్గ" పుట్టినరోజు వచ్చింది. అనూరాధ మంచి పార్టీ ఒకటి వదిన జన్మదిన సందర్భంలో ఇదా మనుకుంది. నాతో కూడా చెప్పింది. ఇద్దరం ఎవరెవరిని పిలవాలో, ఒక పట్టీ తయారు చేసుకున్నాం. ఇంక అందర్నీ పిలుద్దాం అని బయలుదేరబోతూండగా సోమసుందరం హడావుడిగా వచ్చాడు.

"ఇల్లాంటి లేనిపోని బడాయిలు నాకు నచ్చవ్. పార్టీ లేదు. ఏంలేదు. ఊరుకోండి" అన్నాడు.

అనూరాధ చిన్నబోయింది. "కనకదుర్గ" ముఖం కూడా చిన్నబోయింది.

"పోనీలే! ఆ విలవపెట్టి మంచి ధర్మవరం చీర కొనుక్కుంటే సరిపోతుంది" అన్నాను. సోమసుందరాని కింకా కోపమొచ్చింది.

"నేను దాని పుట్టినరోజు కోసం "వందలు" జేబులో పోసుకు కూర్చున్నా ననుకున్నారా? చీరా లేదు. సారే లేదు. ఊరుకోండి" విసుగ్గా అన్నాడు. నేను సజెస్ట్ చేసినదానిలోని తప్పేమిటో నా కర్థంకాలేదు.

ఆవూ దూడా ఉండగా గుంజ అరిచినట్లు నా కెందుకులే .... అని ఊరుకున్నాను. కనకదుర్గ మొహం ధుమధుమ లాడింది. అయినా ఏం చేయగలదు. ఆడది?

మర్నాడు అనూరాధ నాతో చెప్పింది. విని ఆశ్చర్యపోయాను.

"నిజం?" అన్నాను.

''నిజం అక్కా! అన్నయ్యకి వాడికి వదినమీద అమిత ప్రేమ ఉన్నట్లు మనం గుర్తించటం ఇష్టంలేదు. అందుకని మన ఎదురుగా అల్లా విసవిస లాడుతున్నట్లు నటిస్తాడు. లేకపోతే అల్లా ఎందుకు చేస్తాడు!'' అంది అనూరాధ. అది నిజమే అన్పించింది. మేము పార్టీ ఇస్తామన్నా, చీర కొంటామన్నా, ధాంధూంలు చేసినవాడు ఆరోజ ప్రొద్దుటే ''నెక్లెస్'' ఎందుకు కొంటాడు.? చీరకీ, పార్టీకి వందలు లేనివాడికి అయిదారు వందలు ''నెక్లెస్'' కొందామనుకునే సరికి ఎక్కడ్నుంచి రాలాయ్!

''భాగ్యమతి చాలా నేర్పుగా ఓర్పుగా సంచరించేది. అయినా విశ్వనాథం మనస్సుని నిలపలేకపోయింది. ఇల్లా ఉండగానే విశ్వనాథం కళ్లకి ఇంకో అందమైన అమ్మాయి కన్పించింది. ఆమె అతని స్టూడెంటే!''

తుళ్లిపడింది ''అర్చన''. తనూ అతని స్టూడెంటే!

''అర్చన'' పద్దెనిమిది వసంతాలను కుతూహలంతో గమనించిన కుమారి. బరువు బాధ్యత లంటే ఎల్లా ఉంటాయో తెలియని సంసారపు ముద్దుబిడ్డ. ఆర్థికలోప మన్నది ఆరు తరాల వరకూ తెలియనంతటి భాగ్యవతి!

అల్లాంటి అర్చన ఇల్లాంటి విశ్వనాథాన్ని ఆకర్షించిందంటే అది స్త్రీ పురుషుల మధ్య విపరీతమైన వాంఛలని సృష్టించిన ఆదిదేవుడి తప్పు కాని, వా రిద్దరిదీ కాదు.

విశ్వనాథం అందమైనవాడంటే చాలదు. ఇంకా ఇంకా సాహిత్యలోకంలో ప్రచారంలో ఉన్న మాట లన్నిటినీ పోగుచేసి వర్ణించినా ఏదో ఒక లోపం ఉండనే ఉంటుంది. విద్యావంతుడు! రెండు చేతులా సంపాయిస్తున్నాడు. ''కన్యా వరయతే రూపం'' అన్నట్లుగానే అతనికి రూపసంపద కోకొల్లలుగా ఉన్నది. ''అర్చన'' అతనిని అర్చించకపోతే ఇంకెవర్ని అర్చిస్తుంది!

అర్చిస్తూన్న విగ్రహం పగులు విచ్చుతే అర్చకులకి ఎంత బాధ కలుగుతుందో ''అర్చన'' కీ అంత బాధా కలిగింది. ''వయస్సు'' అన్నది ఎంత క్రూరంగా మనస్సుల్ని వంచించి నవ్వుకుంటుదో ఇప్పుడు తెలిసివస్తూంది ''అర్చన''కి. తాను హృదయజీవి అన్నమాట! బుద్ధిజీవి కాదు. అనుభూతి యొక్క ఆనందం, తాత్కాలికమని తెలిసుండీ అనుభూతినే వాంఛించడం అల్పబుద్ధికి నిదర్శనం కాక మరేమిటి! తను గొప్పగా చదువుకుని వివేకవంతమైన జీవితం గడపగల్గాలనే ఆశయంతో ఇక్కడికి వచ్చింది కాని, రాసక్రీడలు నేర్చుకుందుకు కాదుగా! పులి తన పిల్లల్ని తింటుందట ఆకలేస్తే! అనాలోచిత అయిన యువతియొక్క వయస్సు తన నీతిని, నిజాయితీని పులిలా తినేస్తుందన్నమాట!

స్తబ్దుగా వింటూంది అర్చన.

''ఆమెకి అతను వివాహితుడని తెలియక కాదు. తెలుసుండీ, తన సర్వస్వం అర్పించింది. అంటే ఆమెకి అతని పట్ల ఎంత వ్యామోహమో చూడు.''

''నిజం మాడం! నాకు ఆయన వివాహితుడని తెలీదు!' చటుక్కుని అంది అర్చన.

''పిచ్చిపిల్లా! నీమాట కాదు. అతని ప్రేయసుల్లో ఒకరి గురించి నీకు తెలియకపోవచ్చును. అతను చెప్పడు కూడా! మామూలు కుర్రాళ్లల్లే ప్రేమ సంభాషణలు వల్లెవేస్తాడు. కాస్త కథలూ అవీ వ్రాస్తాడు కనుక కవిత్వంగా కూడా మాట్లాడుతాడు.''

''ఆయన కథకులా!'' కళ్లు పెద్దవిచేసి అడిగింది.

''గౌరవం పెంచుకోకు! కథకుడే! ''అభయ'' అనే పెన్ నేంతో వ్రాస్తాడు.

''అభయ!''

ఎంత వద్దనుకున్నా విశ్వనాథం రూపం చెరిగిపోతున్న ''అర్చన'' హృదయ ఫలకంమీద 'అభయ' కథలుగాఢంగా ముద్ర వేసుకున్నాయి.

''అతనంటే అభిలాష కలగటానికి అదీ ఒక కారణంగానే ఉంటుంది. తన కళ్లల్లోకి చూస్తూ మాట్లాడలేని స్త్రీని అతను అనాగరిక యువతిగా జమకట్టాడు. వాళ్లకి సౌందర్యదృష్టి లోపించిం దంటాడు.''

బాగా చీకటి పడిపోయింది. పార్కు అంతా ఖాళీ అయిపోతోంది. కమల కూడా కూర్చోవటం నించి ''అర్చన'' ధైర్యంగా కూర్చుంది కానీ లేకపోతే అంత ధైర్యంగా కూర్చోదు. హాస్టల్‌లో మీల్స్ రెడీ అయ్యాయని సూచించే గంట గణగణా మ్రోగింది. ఇంక వెళ్లాలి. కాని, పూర్తిగా తెలుసుకోందే అర్చన ఎల్లా వెళ్లుతుంది? పూర్తిగా తెలియ చెప్పందే కమల మటుకు ''అర్చన'' ని గాలికి ఎల్లా వదిలి పెట్టుంది?

అర్చన పెదాలు కదిలాయ్! అది గమనించింది కమల.

''భాగ్యమతి గురించి తెలుసుకోవాలనుకున్నావు కదూ. అదే చెప్తాను. అంత తెలివైన భాగ్యమతీ కూడా ఒక్కసారి పప్పులో కాలు వేసింది. అదే ఆమె చావుకి మూలకారణమైంది. తన భర్తని ప్రేమించిన విద్యార్థిని దగ్గరకు వెళ్లింది. నీ ప్రేమకు హక్కు లేదంది. ఆ విద్యార్థిని గడుసరి కూడాను.

సంకల్ప - వికల్పాలు

"నీలో ఆకర్షణ లేదు కనుక నీ భర్త నన్ను ఆరాధిస్తున్నాడు. ఆదిలక్ష్మి ముక్కు మూసుకుని కూర్చోవటం వల్లనే చెంచులక్ష్మి వెంటపడ్డాడు నరసింహుడు" అంది.

"నిజమే! అయితే మీకు ఈ చాటు బ్రతుకెందుకు? హాయిగా మాయింటికొచ్చి ఉండరాదూ!"

"..... లా .... ఒప్పదుగా!"

"మనుష్యులు ఒప్పుకోకపోతే "లా" కోసం పరుగెట్టాలి కాని, నా అంత నేను స్వాధీనం చేస్తోంటే ఇంకా అనుమాన మెందుకు?"

అంత ఉదారంగా ఆమె చెప్తోంటే చిన్నబోయింది ఆ విద్యార్థిని. ఏదయినా అంతే! బలవంతంగా మనం కష్టపడి పొందిన దాంట్లో ఉన్న తృప్తి ఒకరు అయాచితంగా ధార పోస్తే అనుభవించటంలో ఉండదు. ఆ విద్యార్థినికి తన ప్రేమ కలాపం విసుగనిపించింది. విశ్వనాథాన్ని నిరసించింది. అతని చర్యలని విమర్శించింది. తను చదువుకుందుకు వచ్చానన్న జ్ఞానం తనచేత విస్మరింపబడ్డందుకు కుమిలిపోయింది" "అర్చన" బిక్కగా చూసింది కమల వెంపు. కమల చెప్తున్న దంతా అక్షరం పొల్లుపోకుండా తనమీదకే వర్తిస్తోంది.

"అది గ్రహించాడు విశ్వనాథం. అప్పటికింకా ఆ విద్యార్థిని అతనికి అందలేదు. అంచేత ఆ నిరాకరణ అతను భరించలేకపోయాడు. అది భార్యమీద కచ్చగా రూపాంతరం చెందింది. అంతే! ఆమెని గొంతు నులిమి చంపాడు!" అతనిలోని క్షీరని రూప తృష్ణకి ఒక యౌవన అనురాగ ప్రాణం బలి అయ్యింది."

"ఛీ! ఛీ!" అంది అర్చన.

"హంతకుడు విశ్వనాథం! అందమైన అమ్మాయిల ఆనందాన్ని తన అందంతో హత్య చేస్తాడు విశ్వనాథం! అతన్ని ప్రేమించకోరేవారికి దుర్భర దుఃఖం మిగులుతుంది." కమల లేచి నించుంది. అర్చన కూడా లేచి నించుంది. ఇద్దరూ బరువుగా హాస్టల్ వెంపు నడిచారు. హాస్టలులో అప్పుడే ఒక జట్టువారి భోజనాలు అయిపోయాయి కాబోల్ను. ఎవళ్ల గదుల్లోకి వాళ్లు సర్దుకుంటున్నారు.

"ఇంతకీ ఆ విద్యార్థినిని ఈయన పొందగల్గారా!" తెలుసుకోవాలన్న దుగ్ధతో అడిగింది అర్చన.

"ఆ అమ్మాయి, ఎంతో ప్రాధేయపడితేనేగాని ఒప్పుకోలేదు. చివరికి రిజిష్టర్ మారేజ్ చేసుకున్నాక అప్పుడు లోబడింది. కాని, ఇతను కొన్నాళ్లయ్యాక మళ్లీ మామూలు ధోరణిలో పడటంతో విసుగెత్తి విడాకు లిచ్చేసింది. పిచ్చిపిల్లా! కుక్కతోక వంకర ఎవరు తీయగలరు! గంటసేపు బండ రాతి క్రింద పెట్టి మళ్లీ తీసినా యథాప్రకారం ఆతోక అల్లా వంకరగానే ఉంటుంది!"

"ఆ అమ్మాయి యేంచేస్తోంది?"

"ఇక్కడ్నే లెక్చరర్‌గా పనిచేస్తోంది!" అన్నది కమల.

"ఇక్కడ్నా!"

"అవును ఇక్కడ్నే!"

విసవిసా లోపలికి వెళ్లిపోయింది కమల. వరండాలో అల్లానే నిలబడింది అర్చన.

"ఏమోయ్! భోజనం అయ్యిందా!" అంటూ మూతి ముడుచుకుంటూ వచ్చింది రూంమేటు సుమతి.

"లేదు సుమా! విశ్వనాథంగారికి పెళ్లయిందట!" అంది గదిలోకి వెళ్తూనే. అదే ముఖ్యవార్త అయినట్లు చెప్పింది అర్చన.

"నాకు మునుపే తెలుసు! ఏం! అతనింకా పెళ్లికొడుకనుకున్నావా ఏమిటి! గుడ్ హెవెన్స్!" అంది సుమతి. సుమతి నల్లగా, పొడుగ్గా ఉంటుంది. చకచకా మాట్లాడుతుంది.

"ఆవిడ! ఇక్కడ్నే వర్కు చేస్తున్నారట కూడా!"

"అవునూ! ఇంతకీ ఇవ్వాళ నువ్వు ఒంటిపూట చేయదల్చుకున్నావా ఏమిటి? లే నడు! ఆఖరిజట్టు కూడా వచ్చేస్తోంది" అంది సుమతి.

"నా కివ్వాళ ఏమీ తినాలని లేదు సుమా! ఇంతకీ ఆయన భార్యని నువ్వెరుగుదువా?"

"ఏమిటా క్యూరియాసిటీ నీకు! కొంపదీసి అతన్ని ప్రేమించటం లేదుకదా!"

"చెప్పవోయ్! చంపక!"

"చంపేది నేను కాదు! వాడి తూపులతో ఆ పంచబాణుడే చంపుతున్నాడు నిన్ను!"

"పోన్లే!" మూతి ముడుచుకు కూర్చుంది అర్చన.

"తెలియకనే నిన్నడగటం?"

"తెలుస్తే ఎందు కడుగుతాను!"

"నువ్విప్పుడు ఎవరితోనో వస్తోంటే చూశాను. ఎవరావిడ?" కవ్విస్తూ అడిగింది సుమతి.

"మన కమలాదేవిగారు!"

"ఆవిడే!"

"ఆఁ! నిజం?!"

"పాపం!" నిట్టూర్చింది అర్చన బాధగా.

"ఆవిడ కేమొచ్చిందని ఇప్పుడు నీకు బాధ?" అంది సుమతి.

"ఆవిడ విడాకు లిచ్చేసిందటకా!"

"ఎవరన్నారు ఆమాట !"

"ఆవిడే అన్నది నాతో !"

"ఈ నాటకం ఇక్కడ కూడా మొదలెట్టా రన్నమాట"

"నాటకమా !"

"కాక !"

"నా కర్థం కావటంలేదే సుమా !"

"నీ కర్థం అవ్వాలంటే నేను మరాటి భాష నేర్చుకోవాలి. ఇంతకీ కమల నీతో ఏమని చెప్పింది !"

కమల చెప్పిందంతా చెప్పింది అర్చన. అంతా విని, సుమతి నవ్వింది.

"పాత కథే ! ఇంకా మార్చలేదన్నమాట !"

"నా కంతా చెప్పు సుమా !"

"వాళ్లిద్దరూ విడాకు లిచ్చుకోలేదు. నలుగురు పిల్లలు కూడా ఉన్నారు వాళ్లకి. ఆ పిల్లల్ని స్విట్జర్లెండులో చదివిస్తున్నారు. ఇద్దరూ కలిసి ఆడుతోన్న నాటకం ఇదంతా. కమలకి, తన భర్త అందగాడనీ అమితాకర్షణశక్తి కలవాడనీ తెలుసును. అతనిలోని లాలసత్వమూ తెలుసును. అతని లాలసత్వంతో ఆమె ధనం సంపాదించాలని వేసిన ఎత్తు."

"ధనమూ ! ఎల్లాగ వస్తుంది !"

"ఎల్లాగ వస్తుందా ! ఎంత అమాయకురాలివే అర్చనా! ఉదాహరణకి నువ్వన్నా వనుకో ! నువ్వు గొప్పింటి అమ్మాయివి కదా ! ముందు నిన్నాకర్షిస్తాడు. నువ్వు అతనికి లోబడ్డాక పెళ్లి చేసుకుందాం అంటావు. అప్పుడు మీ నాన్నగారి నడిగి మీ స్టేటస్‌కి తగినట్లు కట్నం పుచ్చుకుంటాడు. కట్నంతో ఇతని కిచ్చి పెళ్లి చేయటానికి నిరాకరిస్తే, కొద్దో గొప్పో డబ్బు ఇస్తే ఇంక నీ జోలికి రాకుండా ఉంటానంటాడు. "కల్యాణమో, కలహమో" తేల్చుకోవాల్సింది మీరు!"

అర్చన నీరసపడి పోయింది. ఒకళ్ల కథనానికి ఇంకోళ్ల కథనానికి పొత్తు కుదరటంలేదు. అల్లానే నీరసంగా మంచం మీదకు వాలిపోయింది.

తరువాత వారంరోజులూ విశ్వనాథం ఎంత ప్రయత్నించినా అర్చన ఒంటిగా దొరకలేదు.

విశ్వనాథం హతాశుడైనాడు. అతనికి కోపం వచ్చింది. అర్చనకి తనపట్ల విముఖత కలిగించిన దెవరో అతనికి తెలియనిది కాదు. కాని, వాళ్లతో పేచీపడటం అతని స్వభావానికే విరుద్ధం ! అంచేత నిశ్శబ్దంగా తండ్రి ఆజ్ఞ మేరకు తల వంచాడు ముప్పైప్రాణాలుగేల్ల విశ్వనాథం. ప్రొఫెసర్ విశ్వనాథం ! జీవితంలో అతను ప్రేమను పోగొట్టుకున్నాడు. ప్రేమించిన యువతి కానప్పుడు ఇంకెవరైతే నేం ? అన్న నిర్లిప్తతలో యాభైవేల రూపాయల కట్నంతో, సర్వ లాంఛనాలతో వచ్చిన తండ్రి నిర్ణయించిన రాజ్యలక్ష్మిని పెళ్లాడాడు.

అర్చన ఆశ్చర్యపోయింది. ఈ "మిష్టరీ" ఏమిటో అర్థంకాలేదు అర్చనకి. హంతకుడూ, దగాకోరూ అయిన విశ్వనాథానికి అంత బహిరంగంగా రాజ్యలక్ష్మి నిచ్చి ఎల్లా పెళ్లిచేశారో ఆమెకి అయోమయంగా ఉంది.

అంచేత నేరుగా రాజ్యలక్ష్మినే అడిగేసింది. రాజ్యలక్ష్మి సుమతికి మేనమామ కూతురు.

"ఎల్లా ఒప్పుకున్నావే రాజం ! ఆయన కారెక్టరు తెలిసుండీ !" అన్నది అర్చన.

"తెలుసున్నదాన్ని కనుకే ఒప్పుకున్నాను !" అంది రాజ్యలక్ష్మి. ఆమె చెంపలు సిగ్గుతో కెంపెక్కాయ్ !

"అది కాదే ఇది తెలుసా !" అని తనలో సుమతి చెప్పిన విషయం చెప్పింది.

"ఛీ ! ఛీ ! కమల కింకా పెళ్లికాందే ! బలే అల్లిందే కథ ! సుమతి ! కానయితే ఒక విషయం ఉంది. కమలా, సుమతీ కూడా ఆయన్ని ప్రేమించారు. ఆయన ఒప్పుకోకపోవటంతో ఇల్లా కథ లల్లి ప్రచారం చేశారు అన్నమాట !" అంది రాజ్యలక్ష్మి భర్తమీద అభిమానంతో. రాజ్యలక్ష్మి కళ్లు నక్షత్రాలల్లే మెరవసాగాయ్ !

"అయితే ఇద్దరి కిద్దరూ ఆయన ప్రేమకోసం పోటీ పడ్డా రన్నమాట !"

"వీళ్లన్నమాటేమిటి ! కాలేజీలో చేరిన ప్రతీ కన్యా ఆయనకోసం తహతహ లాడిందే ! ఆయన అందం అల్లాంటిది! అంది రాజ్యలక్ష్మి. తన్నేదో అవమానించినట్లు భావించింది అర్చన.

వెళ్లబోతూ—

"మా ఆయన్ని "డోరియన్ గ్రే" అని అభివర్ణించింది కమల" అన్నది అర్చన.

"అందనివారికి "డోరియన్ గ్రే" అందినవారికి అమృతమూర్తి" స్థిరంగా, దృఢంగా అన్నది రాజ్యలక్ష్మి.

"అర్చన" గబగబా గుమ్మందిగి నడవబోతూ ఎదురుగా వస్తూన్న విశ్వనాథాన్ని చూసి ఆగిపోయింది. విశ్వనాథం ఒక్కసారి నిర్లిప్తతగా చూశాడు అర్చన వెంపు. అతని కళ్లల్లో ఆరిపోయిన ప్రేమజ్యోతిని మొదటిసారిగా గుర్తించి చిన్నబోయింది అర్చన మనస్సు ! ముఖం దించుకుని గబాల్న నడిచి వెళ్లిపోయింది అర్చన.

గాఢంగా నిట్టూర్చాడు విశ్వనాథం.